

**Archief Louis Velleman
1938-2000**

Persmuseum
Zeeburgerkade 10
1019 HA Amsterdam
Nederland

Laatst gewijzigd: 31 juli 2007

<http://www.iisg.nl/archives/pdf/10863966.pdf>

© IISG Amsterdam 2011

Inhoudsopgave

Archief Louis Velleman.....	3
Biografie.....	3
Inhoud.....	3
Administratieve informatie.....	3
INLEIDING.....	3
INVENTARIS.....	4
PARTICULIER.....	4
OPENBAAR LEVEN.....	4
Journalistiek werk voor Het Volk, later Het Vrije Volk.....	4
Overig auteurschap.....	5

Archief Louis Velleman

Periode 1938-2000

Omvang 0.9 m.

Raadpleging Vrij

Biografie

Louis Velleman (1919-2000) was journalist bij *Het Volk* in Haarlem 1939-1940; was ondergedoken 1942-1945 en journalist bij *Het Vrije Volk* in Arnhem 1946-1947, Amsterdam 1947-1958, Brussel 1958-1971 en, tevens voor *Vara* en *NOS*, Londen 1971-1989; hij maakte onder andere reportages in de Verenigde Staten 1956-1957, 1976, Soedan 1957, Belgisch Kongo, Ruanda en Burundi 1958-1960 en Israël 1967, 1973; daarnaast schreef hij incidenteel korte verhalen en artikelen voor andere periodieken 1938-1961, liedteksten voor Wim Ibo 1942 en radiovertellingen voor de jeugd 1945-1947; vanaf 1991 schreef hij nog korte tijd voor *De Krant op Zondag*, daarna voor *De Groene Amsterdammer*; in 2000 verschenen zijn jeugdhervormingen onder de titel 'Eigenlijk heet ik Levi'.

Inhoud

Stukken betreffende zijn dienstplicht, gezondheid en woning 1939-1951; brieven van Ingrid 1946; correspondentie met *Het Volk* 1939-1940 en *Het Vrije Volk* 1945-1961; zijn personeelsdossier van *De Arbeiderspers* 1939-1990; krantenknipsels en typoscripten van zijn artikelen voor *Het Volk*, *Het Vrije Volk* en enkele andere periodieken 1939-1940, 1946-1988; overige stukken betreffende zijn werkzaamheden bij *Het Vrije Volk* 1945-1964, 1979; manuscripten, typoscripten en knipsels van zijn gedichten, liedteksten voor Wim Ibo, hoorspel, radiovertellingen voor de jeugd, korte verhalen en artikelen 1938-1947; teksten van BBC-nieuwsuitzendingen 1944; stukken betreffende werkzaamheden voor *Vara* 1960, 1963, *De Krant op Zondag* 1991, 1997, *De Groene Amsterdammer* 1992-2000.

Ordering

Het archief bevat voornamelijk plakboeken en losse krantenknipsels van zijn artikelen voor *Het Vrije Volk*, typoscripten van ander werk en het dossier van de afdeling personeelszaken van *De Arbeiderspers*, dat hij uit het archief van *Het Vrije Volk* meenam toen deze ophield te bestaan. Het archief is in 2000 overgedragen aan het Nederlands Persmuseum, waarna in 2001 een kleine aanvulling volgde. Een aantal foto's, negatieven en een fotoalbum, aangeboden aan Velleman ter gelegenheid van 25-jarig jubileum bij *De Arbeiderspers* in 1964, zijn overgebracht naar de afdeling Beeld en Geluid van het IISG.

Administratieve informatie

Bewerking

Inventaris gemaakt door Wim Leendertse in 2001

INLEIDING

Levi Velleman, later veranderde hij zijn naam in Louis Velleman, werd geboren op 20 maart 1919 in Haarlem. Hij wilde al vroeg journalist worden, maar volgde eerst de Mulo (1936) en de Handelsavondschool en was enige tijd kantoorbediende. In 1939 trad hij in tijdelijke dienst bij *Het Volk* op de redactie Haarlem en schreef als assistent van Leo Staal artikelen over rechtszittingen, voorstellingen en lokaal nieuws. Op last van de bezetter werd hij in 1940 ontslagen. In de periode 1942-1945 was hij ondergedoken, onder andere in Hilversum, waar zijn getypte teksten van nieuwsberichten van de BBC-radio verspreid werden. In 1945 en 1946 zonden radio-omroepen enkele van zijn vertellingen voor de jeugd uit. Vanaf 1946 werkte hij bij *Het Vrije Volk* in Arnhem, eerst nog als leerling-journalist, maar in 1947 werd hij overgeplaatst naar Amsterdam als algemeen verslaggever. Daarnaast werkte hij incidenteel voor de *Vara* en enkele week- en maandbladen. In 1948 trouwde hij met Martha Anna (Martje) de Smit (1924), producer en researcher in Hilversum. In 1949 werkte hij tijdelijk voor de redactie in Leiden en verscheen zijn boek *De dokter vertelt* over de praktijk van een plattelandsdokter.

Met ingang van 1 april 1958 werd hij benoemd tot correspondent in Brussel. In 1971 werd hij correspondent in Londen voor *Het Vrije Volk*, de Vara en de NOS. Hij maakte onder andere een serie reportages over vluchtelingen in Europa (1949), reisreportages over de Verenigde Staten (1956-1957 en 1976), Soedan (1957), Belgisch Kongo, Ruanda en Burundi (1958-1960) en was oorlogscorrespondent in n Israël in 1967 en 1973. In 1976 maakte hij voor *Achter het Nieuws* een filmreportage over de inwoners van Atlanta (Georgia, USA), die ook daar op de televisie werd uitgezonden en waarvoor hem het ereburgerschap van Atlanta werd verleend. In 1981 maakte hij bezwaar tegen stringente en juridisch omstreden voorwaarden in de regeling voor vervroegde uittreding van dagbladjournalisten en bleef daarna nog lang actief. Hij nam afscheid bij *Het Vrije Volk* in 1989 en keerde in 1990 terug naar Nederland. Na een korte tijd bij *De Krant op Zondag* werd hij in 1991 gevraagd om voor *De Groene Amsterdammer* te werken. Hij overleed op 15 april 2000, enkele dagen na de verschijning van *Eigenlijk heet ik Levi*, het eerste deel van zijn onvoltooid gebleven autobiografie.

INVENTARIS

PARTICULIER

- 1 Bewijs van ontslag van Louis Velleman als dienstplichtig soldaat bij de landmacht. 1939. 1 stuk
- 2 Concept van een begeleidingsbrief bij een verzoekschrift tot opname in een sanatorium als tbc-patiënt. 1945. 1 omslag
- 3 Brieven van Ingrid te Kopenhagen aan Velleman. 1946. 1 omslag
- 4 Stukken betreffende huurcontract en woonvergunning voor een woning in Aerdenhout. 1948. 1 omslag
- 5 Doktersverklaring van inenting tegen pokken. 1951. 1 stuk
- 6 Curriculum vitae. c. 1997. 1 stuk

OPENBAAR LEVEN

Journalistiek werk voor Het Volk, later Het Vrije Volk

- 7 Correspondentie met De Arbeiderspers, *Het Volk* en *Het Vrije Volk* betreffende zijn aanstelling, inkomen en arbeidsvoorwaarden. 1939-1940, 1945-1948, 1958-1961. 1 map
- 8-11 Personeelsdossier aangelegd door de afdeling Personeelszaken van De Arbeiderspers en afkomstig uit het archief van *Het Vrije Volk* betreffende zijn aanstelling, inkomen en arbeidsvoorwaarden. Met krantenknipsels betreffende zijn werkzaamheden. 1939-1940, 1945-1985, 1988-1990. 4 mappen
 - 8 1939-1940, 1945-1960.
 - 9 1961-1972.
 - 10 1973-1980.
 - 11 1981-1985, 1988-1990.
- 12-35 Krantenknipsels van zijn artikelen voor *Het Volk* en *Het Vrije Volk*. Met krantenknipsels van zijn artikelen voor *De Groene Amsterdammer* 1948-1949, *Margriet* 1954, *Goede Ontvangst* 1954, *Op het nippertje* 1956, *Onze Wereld* 1957 en *Paraat* 1961. 1939-1940, 1946- 1988. 24 mappen
N.B. Inv.nr. 17 bevat een perskaart uit 1955; Inv.nr. 19 bevat foto's en reisbescheiden van de reis naar de Verenigde Staten en inv.nr. 30 van Israël.
 - 12 1939-1940.

- 13 1946-1947.
- 14 1947-1949.
- 15 1950-1951.
- 16 1952-1955.
- 17 1955-1956.
- 18-19 1956-1957.
- 20 1957-1958.
- 21-22 1958.
- 23 1958-1959.
- 24 1959.
- 25 1959-1960.
- 26-27 1960.
- 28 1960-1961.
- 29 1961.
- 30 1965, 1967.
- 31 1972-1974.
- 32 1975-1977.
- 33 1978-1979.
- 34 1980-1981.
- 35 1984-1988.
- 36 Gelegenheidsedities van *Het Vrije Volk* en van het personeelsblad. 1945, 1949-1950, 1979. 1 map
- 37 Perskaart voor sportwedstrijden. 1946. 1 stuk
- 38 Stukken van collega's betreffende de werkzaamheden van Velleman en collega's. 1955, 1964 en z.j. 1 omslag
- 39-41 Typoscripten van artikelen voor *Het Vrije Volk*. Met documentatie. 1962-1963, 1973. 3 mappen
 - 39-40 1962-1963.
 - 41 1973.
- 42 Stukken betreffende zijn 25-jarig jubileum bij De Arbeiderspers. 1964. 1 omslag

Overig auteurschap

- 43 Typoscript van het gedicht 'Merci ...' Z.j. 1 stuk
- 44 Typoscript van de tekst van het hoorspel 'Vrouwen'. Z.j. 1 stuk
- 45 Circulaire met de publicatie van het kort verhaal 'Ontgoocheling'. Z.j. 1 stuk
- 46 Typoscripten van de korte verhalen 'Prentbriefkaarten' en 'Hengelen' en het artikel 'Forensen'. 1938 en z.j. 1 omslag
- 47 Typoscript en knipsels van de korte verhalen 'Afscheid ...' en 'Ideaal' en knipsel van een verslag van een congres van de vereniging voor het maandblad *Internationaal Jeugdverkeer*. 1938-1939, 1941. 1 omslag
- 48 Knipsel van het kort verhaal 'Zomerverlangen' in de periodiek *De Boekenmolen*. 1939. 1 stuk

- 49 Typoscript van een artikel zonder titel en met het pseudoniem L. Vorser over de geschiedenis van nieuwsvoorziening via kranten. c. 1940. 1 stuk
- 50 Typoscript van een artikel zonder titel over thee en een brief van het weekblad *Libelle* betreffende de plaatsing. 1940. 1 stuk
- 51 Typoscripten van de korte verhalen 'Oudejaarsavond', 'Gebed', 'Blues', 'Tango's', 'Veel heil en zegen ...', 'Rozen' en 'Prelude'. 1940-1942, 1945. 1 omslag
- 52 Typoscripten van teksten van de liederen 'Musette-Muziek', 'Spaanse vrouwen', 'Wolken' en 'Onze tango' voor Wim Ibo en 'Ga weg, ga weg ...' 1942 en z.j. 1 omslag
- 53 'Radionieuws', doorslagen van uitgetypte teksten van nieuwsuitzendingen van de BBC-radio. 1944. 1 omslag
- 54 Manuscripten van gedichten. 1945 en z.j. 1 omslag
- 55 Manuscripten en typoscripten van teksten van de vertellingen voor de jeugd 'Freddy gaat op dievenjacht', 'Hoe de Langbaard- en Puntmutsabouters de top van de eik veroverden', 'Van nieuws tot krant', 'Agent Jansen arresteert' en 'De fatale vergissing', programmabladen en brieven van Radio-omroep Herrijzend Nederland, Radio Nederland in den Overgangstijd, Radio Nederland Wereldomroep en Vara betreffende de uitzendingen en zijn medewerking. 1945-1947. 1 omslag
- 56 Typoscript en knipsel van het artikel 'Het luisterspel. Iets over een nieuwe vorm van radio-kunst' in het weekblad *De Vlam*. 1946. 1 omslag
- 57 Typoscript van de tekst van een bijdrage vanuit Belgisch Kongo voor een radio-uitzending van de Vara in 1960 en correspondentie met de Vara betreffende zijn medewerking aan televisie-uitzendingen. 1960 en 1963. 1 omslag
- 58 Kopieën van brieven aan *De Krant op Zondag* en Theo van Gogh betreffende de inhoud van columns van Van Gogh en Velleman. 1991 en 1997. 1 omslag
- 59 Correspondentie met *De Groene Amsterdammer* betreffende zijn medewerking. 1992-2000. 1 omslag